

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 14P/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201835
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Lenártová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5319201835.2

Uznesenie

U. súd Y., vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:

M. Z., nar. XX.XX.XXXX,

zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matka MQ. a otec - navrhovateľ 1/ M. právne zastúpený JUDr. Michaelou Poláčkovou, LL.M., advokátkou so sídlom Palárikova 88, Čadca

a vo veci starostlivosti o mal. dieťa:

SN.

zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matka M. a otec - navrhovateľ 2/ JU., právne zastúpený JUDr. Michaelou Poláčkovou, LL.M., advokátkou so sídlom Palárikova 88, Čadca, o návrhu otcov na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

I. Súd dočasne zakazuje matke vysťahovať sa s maloletým M. do cudziny - Českej republiky.

II. Súd dočasne zakazuje matke zmeniť základnú školu maloletého M., ktorú navštevuje za účelom realizácie povinnej školskej dochádzky v školskom zariadení Základná škola TF. III. Súd dočasne zakazuje matke vysťahovať sa s maloletým SN.o cudziny - Českej republiky.

IV. Súd dočasne zakazuje matke zmeniť základnú školu maloletého A., ktorú navštevuje za účelom realizácie povinnej školskej dochádzky v školskom zariadení J..

V. Vo zvyšnej časti súd návrh otca - navrhovateľa 1/ zamieta.

VI. Vo zvyšnej časti súd návrh otca - navrhovateľa 2/ zamieta.

VII. Neodkladné opatrenie platí do právoplatného skončenia konania o nezhode pri výkone rodičovských práv, ktoré je vedené na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5P/40/2019.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1) Dňa 09.07.2019 bol na súd podaný návrh otcov mal. detí na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali, aby súd zakázal matke vycestovať, zdržiavať sa a sťahovať sa s mal. M. do Českej

republiky a zakázal matke zmeniť základnú školu mal. detí. Zároveň žiadali priznať nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Návrh vo veci samej podaný zo strany otcov nebol.

2) Navrhovatelia svoj návrh odôvodnili tým, že navrhovateľ 1/ a matka sú manželia, z ich manželstva pochádza mal. Miloš. V súčasnosti sú však v rozvodovom konaní vedenom Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 11P/13/2019, ktoré zatiaľ nie je skončené súdnym rozhodnutím. Navrhovateľ 2/ je bývalý partner matky, pričom ich partnerský vzťah sa skončil ešte pred vzťahom navrhovateľa 1/ a matky. Z partnerského vzťahu navrhovateľa 2/ a matky pochádza mal. A., ktorého vychovával už ako batola navrhovateľ 1/, po ktorom má aj priezvisko „. Mal. A. vychovával navrhovateľ 1/ ako vlastného a tento až do rozvodového konania navrhovateľa 1/ a matky nevedel, že navrhovateľ 1/ nie je jeho biologický otec, pričom navrhovateľa 2/ ako svojho biologického otca vôbec nepoznal. Matka si našla v Českej republike prácu, má tam aj známosť, začala si tam zariadovať nové bývanie, konkrétne v obci Nošovice, vzdialenej cca 50 km od trvalého bydliska matky v meste Turzovka. Podľa informácií navrhovateľov sa matka plánuje v priebehu mesiacov júl - august 2019 natrvalo vysťahovať aj s maloletými do nového rodinného domu v Nošoviciach v Českej republike, ktorý má v prenájme od júna 2019. Za týmto účelom pravidelne cestuje s maloletými do prenajatého rodinného domu, postupne ich tam sťahuje, ukazuje im okolie nového bydliska, miesto školy atď., a takto ich pripravuje na to, aby si zvykali na nový domov. Maloletí tak trávajú v Českej republike čoraz viac času ako v meste E., odkiaľ pochádzajú a kde sa cítia ako doma. Pritom obaja maloletí majú v meste E. aj svoju základnú školu, do ktorej dochádzali do skončenia školského roku 2018/2019. Navrhovatelia sú presvedčení, že maloletí budú ešte viac času tráviť v Nošoviciach cez letné prázdniny, keď nebudú musieť dochádzať do školy v Turzovke. Pokiaľ ide o školu maloletých, navrhovatelia majú informáciu, že matka plánuje maloletých v nadchádzajúcom školskom roku prihlásiť do základnej školy v Nošoviciach v Českej republike. Túto skutočnosť sa dozvedel navrhovateľ 1/ od maloletého Miloša, ktorý mu v deň ukončenia školského roku 2018/2019 povedal, že triedna učiteľka vyzvala jeho spolužiakov, aby sa s ním rozlúčili, pretože od nového školského roku 2019/2020 už bude navštevovať novú základnú školu v Českej republike. Matka nemá súhlas navrhovateľa 1/ ako druhého rodiča ani súhlas súdu k vysťahovaniu maloletého M. do Českej republiky a zmene základnej školy maloletého M. do Českej republiky. Takisto matka nemá súhlas navrhovateľa 2/ ako druhého rodiča ani súhlas súdu k vysťahovaniu maloletého A. do Českej republiky a k zmene základnej školy maloletého A. do Českej republiky. Matka si je veľmi dobre vedomá, že obaja navrhovatelia s vysťahovaním maloletých do Českej republiky a so zmenou ich školy do Českej republiky nesúhlasia, pretože maloletí majú rodinné a školské zázemie v meste Turzovka, v tomto meste majú svojich kamarátov aj mimoškolské aktivity. Všetky opísané nezhody rodičov v otázke vysťahovania maloletých sú súdu známe z úradnej činnosti, okrem rozvodového konania vedeného Okresným súdom Čadca sp. zn. 11P/13/2019 aj z konania o určenie výživného na čas do rozvodu vedeného Okresným súdom Čadca sp. zn. 11P/29/2019, ktoré takisto iniciovala matka. Podľa informácií navrhovateľov matka dodnes nepodala návrh na udelenie súhlasu súdu s vysťahovaním maloletých do Českej republiky, či so zmenou základnej školy maloletých. Navrhovatelia na základe opísaných a zdokladovaných skutočností tvrdia, že matka koná nezákonne, keď s maloletým M. pravidelne cestuje do Nošovic v Českej republike za účelom trvalého vysťahovania, pričom tak robí bez súhlasu navrhovateľov ako ich otcov a bez udelenia súhlasu súdu s takýmto vycestovaním a trvalým vysťahovaním do Českej republiky. Za tento stav je namieste bezodkladne upraviť pomery strán tak, aby mala matka znemožnené pokračovať v opísanej nezákonnej činnosti, ku ktorej nemá zákonom vyžadovaný súhlas.

3) Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4) Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5) Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6) Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7) V zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 CSP, ktoré obsahuje demonštratívny výpočet uplatnenia inštitútu neodkladného opatrenia, súd môže neodkladným opatrením rozhodnúť aj v prípade nezhody rodičov.

8) Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

9) Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10) Úprava rodičovských práv a povinností je obsiahnutá v zákone č. 36/2005 Z. z. o rodine.

11) Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

12) Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

13) Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 11P/29/2019-69 zo dňa 15.05.2019, boli upravené práva a povinnosti k mal. Milošovi tak, že maloletý sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 150 € mesačne a zároveň bol upravený styk otca s maloletým.

14) Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 5P/197/2007-22 zo dňa 19.12.2007, bol mal. Sebastián zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 2.000,- Sk.

15) K návrhu navrhovateľa priložili aj žiadosti matky (č. I. 14 a 16), ktorými matka žiadala o udelenie súhlasu s trvalým vysťahovaním mal. detí. Ani jeden z otcov matke súhlas s trvalým vysťahovaním neudelil.

16) Súd z úradnej činnosti zistil, že matka podala návrh na nahradenie súhlasu otcov mal. detí s trvalým vysťahovaním mal. detí do Českej republiky a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Konanie je vedené na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5P/40/2019. V tomto konaní bolo zatiaľ rozhodnuté o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia (ktorým matka žiadala nahradiť súhlas otcov s trvalým vysťahovaním mal. detí do cudziny - Českej republiky), pričom návrh matky bol uznesením Okresného súdu Čadca, č. k. 5P/40/2019-24 zo dňa 24.06.2019, zamietnutý.

17) Z predmetného návrhu matky vyplýva, že táto v Českej republike zabezpečila bývanie pre ňu a mal. detí v rodinnom dome v Nošovciach. Maloleté deti by mali v septembri 2019 nastúpiť do základnej školy v Českej republike.

18) Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

19) Zásadne patrí obom rodičom právo rozhodovať o záležitostiach ich maloletého dieťaťa. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. Pokiaľ by sa rodičia nevedeli dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, sú dané podmienky na postup podľa § 35 Zákona o rodine.

20) Pri svojom rozhodovaní mal súd na zreteli ako prvoradé hľadisko záujem maloletého dieťaťa. Záujem dieťaťa prevažuje nad záujmom rodičov. Aktuálne je medzi rodičmi nezhoda ohľadom vysťahovania sa mal. detí do Českej republiky a s tým súvisiaca aj otázka zmeny základnej školy. V tomto prípade ide o podstatnú vec a rodičia by sa mali dohodnúť.

21) Súd mal v danom prípade osvedčené (preukázané), a to nie len z návrhu otcov, ale aj z návrhu matky vo veci 5P/40/2019, že matka podniká kroky k trvalému vystaňovaniu mal. detí do Českej republiky, s čím druhý rodič nesúhlasí. V danom prípade ide o významnú zmenu u mal. detí, ktoré by v prípade trvalého vystaňovania zmenili im známe rodinné a sociálne zázemie, okruh priateľov, školu, prípadne aj lekárov, mal. deti by museli zvládnuť jazykovú bariéru (ktorá síce nemusí byť veľká vzhľadom na príbuznosť jazykov, avšak v škole by im mohla spôsobovať problémy) a pod., pričom je potrebné vykonať riadne dokazovanie, či je takéto rozhodnutie matky v záujme mal. detí, ktoré aj vzhľadom k ich veku, by mali byť vypočuté a mal by byť zohľadnený aj ich názor.

22) Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrhu čiastočne vyhovel a dočasne matke zakázal vystaňovať sa s mal. deťmi do Českej republiky a zároveň jej zakázal dočasne zmeniť mal. deťom základnú školu. Toto neodkladné opatrenie bude platiť do právoplatného skončenia konania o nezhode pri výkone rodičovských práv, ktoré je vedené na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5P/40/2019, kde bude rozhodnuté po riadne vykonanom dokazovaní (nakoľko rozsah dokazovania pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je zúžený len na osvedčenie skutočností odôvodňujúcich potrebu jeho nariadenia). V prípade, ak by súd matke udelil súhlas za otcov s trvalým vystaňovaním mal. detí do Českej republiky, nepriamo tým bude vyriešená aj otázka plnenia školskej dochádzky, ktorú mal. deti plnia spravidla v mieste bydliska, resp. v ich bezprostrednom okolí.

23) Vo zvyšnej časti, ktorou navrhovatelia žiadali zákaz vycestovať a zdržiavať sa matke s mal. deťmi v Českej republike, súd zamietol. Podľa názoru súdu by išlo už o neprimeraný zásah do práv matky a mal. detí. Pre vystaňovanie sa do cudziny je charakteristická trvalosť, resp. existuje predpoklad určitej trvalosti (napr. presťahovanie sa na niekoľko rokov), avšak vycestovanie či zdržiavanie sa v cudzine je charakteristické svojou dočasnouťou. V danom prípade, ak by súd zakázal matke vycestovať s mal. deťmi do Českej republiky, zabránil by jej tým napr. aj stráviť s mal. deťmi dovolenku alebo časť prázdnin v Českej republike, pričom možno považovať rozhodnutie vycestovať s dieťaťom na dovolenku za bežnú vec, o ktorej môže rozhodnúť aj matka sama. V takomto prípade nepotrebuje súhlas druhého rodiča - otca.

24) Matka si však musí byť vedomá tej skutočnosti, že navrhovateľ 1/ má súdom upravený styk s mal. Milošom, pričom je povinná toto rozhodnutie rešpektovať. Počas letných prázdnin môžu mal. deti stráviť s matkou nejaký čas aj v Českej republike, avšak po začatí školského roka (nakoľko súd dočasne zakázal matke zmeniť základnú školu maloletých), je povinná zabezpečiť si svoje záležitosti tak, aby deti naďalej pokračovali v plnení školskej dochádzky v terajších školách. V tomto prípade musí matka zniesť aj určitú mieru diskomfortu spojenú s denným dochádzaním za prácou do Českej republiky, nakoľko nemôže uprednostniť svoje záujmy pred záujmami mal. detí.

25) Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa 1/ a navrhovateľa 2/ zamietol.

26) Súd apeluje na rodičov, aby sa pokúsili rodinnú situáciu riešiť dohodou, nakoľko mal. deti určite veľmi citlivo vnímajú vzniknutú situáciu v ich rodine. Je v záujme mal. detí, aby sa rodičia naučili navzájom konštruktívne komunikovať o záležitostiach mal. detí. Medzi rodičmi musí byť tolerancia a rešpekt, pretože dieťa získava od rodičov vzor pre riešenie konfliktných situácií, ktoré môžu nastať v budúcnosti. Ako rodičia by mali prekonať vlastné osobné výhrady voči druhému rodičovi, aby boli spolu schopní zabezpečiť ochranu najlepších záujmov mal. detí.

27) Ak by matka nerešpektovala toto rozhodnutie súdu a bez súhlasu otcov by sa spolu s mal. deťmi trvalo vystaňovala zo Slovenskej republiky, či mal. deťom zmenila školu, súd môže aj ex offio pristúpiť k zmene úpravy práv a povinností k mal. deťom, ak to bude v najlepšom záujme mal. detí. Matka by sa tiež mohla vystaviť trestnému stíhaniu.

28) Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29) Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

30) Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

31) Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32) Navrhovatelia podali len návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, návrh vo veci samej podaný nebol (ten bol podaný zo strany matky a je vedený pod inou spisovou značkou). Preto je toto uznesenie konečným rozhodnutím, pričom navrhovatelia žiadali rozhodnúť aj o náhrade trov konania.

33) Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní. V konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku nemá nárok na náhradu trov konania žiaden z účastníkov, okrem prípadu, ak s ohľadom na okolnosti prípadu považuje súd priznanie nároku na náhradu trov konania za spravodlivé. Súd existenciu takýchto okolností nekonštatoval.

34) Súd s ohľadom na uvedené skutočnosti rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania v súlade s § 52 CMP nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, na Okresnom súde Čadca.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.:

ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania

- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,

- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,

- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a

- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,

- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,

- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo

- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.